

DIENOS ŽINIOS

Nr. 170

Glasenbach, 1947 m. rugsėjo 18

MARSHALLO NAUJAS TAIKOS PLANAS

.....

JAV užsienio reikalų ministeris siūlo naują JTO instituciją, kuri galėtų apsaugoti taiką netrukdamai jai veto teisei.

Marshallas pabrėžė, kad dabar žiūri į ateitį su ypatingu susirupinimu ir beime, kad gali kilti naujas baisus konfliktas, kuris galėtų privesti prie naujo pasaulinio karo, nes JTO nepavyko nustatyti taikos gaires su Vokietija, bet ir Austrija dar vis negauna nepriklausomybės.

Praėjusio karo pasekmėje viso pasaulio ūkio sistema yra taip smarkiai pažeista, kad net iki šiol nepavyksta ją privesti prie taikos gyvenimo sąlygų. Vietoje taikos, laisvės ir ūkio sutvarkymo, visą patauja grasinimas, spauda ir vergas. Todėl iš JT reikalaujama didelių pastangų, kad būtų nugarieta politinė ir ūkio krizė. To pasekoje JAV įvedė į pilnaties susirinkimo dienotvarkę Graikijos klausimą.

Marshallas toliau paaiškino, kad jau tris kartus Graikijos klausimo Saugumo Taryboje tinkamas sprendimas buvo vienos valstybės panaudojant "veto" teisę, nepriileistas. Taigi pilnaties susirinkimas negali toliau į tai abejingai žiūrėti. Amerikos delegacija kaltina Jugoslaviją, Albaniją ir Bulgariją remiančios Graikijos sukilėlius ir reikalauja, kad tai būtų istirta atitinkamos komisijos.

Po to Marshallas priejo prie Palestinos problemos ir siūlė priimti tuo klausimu komisijos patiektą projektą. Trečiame punkte buvo paliestas Korėjos klausimas, kuris irgi reikalauja greito sprendimo, nes Korėjai turi pilną teisę reikalauti nepriklausomybės.

Po to buvo prieita prie atomo energijos komisijos darbo. Ministeris pažymėjo, kad dėl dviejų tautų priešingo laikymosi nebūto galima prieiti prie susitarimo. Jei taip bus ir toliau, tai komisija negalės atlikti pilnaties susirinkimo jai uždėtos paskirties.

Kalbėdamas apie Saugumo Tarybos darbą, Marshallis pažymėjo, kad praktika parodo, jog reikia keisti balsavimo sistemą. Jis siūlo todėl sukurti pastovų komitetą, kuris turetu sekti visus įvykius susijusius su pasaulio taika ir saugumu. Komitetas susidėtų iš 55 tautų atstovų. Jo pavadinimas "Mazasis JTO generalinis susirinkimas". Ši institucija prižiūrėtų Saugumo Tarybos darbą ir jai patiektus pasiūlymus. Daugiausiai visus nustebino, kai ministeris pažymėjo dabartines Saugumo Tarybos netinkamumą ir bejėgiskumą.

VIŠINSKIS TYLI

Sov. užs. reikalų ministerio pavad. Visinskis, kuris turėjo kalbėti tuoj po Marshallo kalbos, išbrukė savo pavardę iš kalbėtojų terpo. Jis tai padarė tuoj po to, kai buvo išplatintas Marshallo planas. Manoma, kad Visinskiui buvo reikalinga daugiau laiko, kad galėtų pilnai susipažinti su Amerikos pasiūlymu.

Pirmas kalbėtojas bendruose susirinkimo debatuose buvo Meksikos užs. reikalų ministeris. Jis smarkiai puolė veto teises netinkamą panaudojimą ir pasakė, kad per ją negalima bus prieiti prie taikos.

Lenkų užs. reikalų ministeris išsitarė prieš Marshallo planą ir taip pat prieš bendrą angliu-amerikiečių Vokietijos ir Graikijos politiką. Be to, smarkiai priešinosi prieš veto teises panaikinimą.

.....

JAV užsienio reikalų ministerija praneša, kad Grenlandija stovi Amerikos interesų pirmoje zonoje, nes ši sala turi būti Vokietijos pusertulio atspindžio punktu.

MOLOTOVAS VYKS I JTO SUSIRINKIMA

Pagal kursuojančius Lake Success'e neoficialius gandus Molotovas pradžioje lapkričio mėn. žada vykti į JAV dalyvauti JTO pilnaties susirinkime. Iki to laiko jį atstovaus Višinskis ir Kromyko. Yra komentuojama, kad Molotovas iš pradžių noris žinoti kitų valstybių nuomones. Manoma, kad Kremliuje po to bus prieita prie tam tikro sprendimo su kuriais veliau užsieniu reikalų ministeris vyks į Lake Success'e pareikšti Rusijos nusistatymo.

Ivykiai Treste

Anglų pasiuntinys Belgrade iteikė Jugoslavijai griežtą notą dėl jugoslavų dalinių bandymo isibrauti į Trestą. Tik dėka energingo anglų ir amerikiečių kariuomenės dalinių laikymosi, pavyko išvengti rimtesnio konflikto.

Ant kelio tarp Leibach ir Tresto pareikalavo žygiuojančių į priekį jugoslavų dalinių komendantas, kad amerikiečiai pasitrauktų 200 metrų į Tresto pusę. JAV kariuomenės komendantas šį reikalavimą atmėtė.

Ivykiai ivykstantieji pasicenyje tarp Jugoslavijos ir Tresto sukėlė tarp gyventojų matomą nerimą. Anglų-amerikiečių Tresto sektoriuje trečiadienį ivyko britų bombonešų paradas. Tuo tarpu stovi anglų kraseriai ir naikintuvai.

Ivykiai Graikijoje

Pagal JAV igaliotinio reikalavimą Graikijai, Amerika nutarė paskirti 10 mil. dolerių pirkti Graikijai ginklų ir amunicijos. Į Pirciaus uostą atplaukė antradienį du laivai su ginklais.

Ministeris pirm. Sofolis liepė iš lektuvų išmokyti partizanų užimtose srityse atsiskaukimus. Juos pareiškta, kad vyriausybė mobilizuos visa tautą, jei sukilėliai nepasiduos nepasinaudoję išleista amnestija.

Pagal Maskvos pranešimus graikų vyriausybė norinti leisti steigti JAV atsparos punktus. Ši žinia iš Atenų yra demantuota.

T r u m p a i

-Japonijoje sicūtė nepaprasto stiprumo taifūnas. Po griuvėsiais ir tvėnkiniuose iki šiol yra surasta 2.378 užmusti ir padaryta nuostolių virš 5 mil. Yonų. Pusc mil. trobesių yra sugriauta.

-Per liepos mėnesį 8.000 žmonių buvo suimta norinčių nelegaliai pereiti iš Rusų į amerikiečių zoną ir 46.000 buvo sutrukdytas sienos perėjimas.

-Pagal JAV kariuomenės vadovybės pranešimus yra darinių, kad Vokiečiai yra verbuojami į ispanų svėtimėlių legijoną. Nežinoma tačiau, ar tai daroma su Ispanijos vyriausybės pritarimu.

-Buv. UNRRA generalinis direktorius ir New Yorko vyr. burmistras La Guardia gavo norvų suirimą. Gydytojai pranešo, kad padėtis yra kritiška.

-Amerikos abstinentų draugija norikalaus uždrausti gaminti spiritinius gėrimus, nes iš jų ištekliai būtų galima žymiai palengvinti pasaulio bado krizę.

-Italija neužilgo bus priimta į pasaulio maitinimo ir žemės ūkio tarybą.

Šiandien prasidėda anglų kalbos kursai. Kursai ivyks gimnazijos patalpose, 8 bar. 4 kamb. 19 val. Neužsirašiusieji dar gali užsirašyti.

Dienrasti leidžia Spaudos Darbuotojų Kolektyvas
